

AQUESTA

LA REVISTA DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE LLEIDA - IV ÈPOCA - MAIG / JUNY 2000 - Núm. 45

ARESTA 45

MAIG- JUNY 2000

2

TEMA DE PORTADA

L'ESCALADA EN BLANC I NEGRE

Enric Valentí

TENDÈNCIES DELS ESCALADORS A PARTIR DELS ANYS 80

Jordi Farrús

6

SEAM (SECCIÓ D'ESCALADA I ALTA MUNTANYA)

EL ROC DEL BISBE

Guillem Ullastre

7

VIATGE

MALAWI. TREKKING AL MASSÍS DEL MULANJE

Xavier Palau i Magda Sales

9

APUNTS I COMUNICACIONS

10

GEL

BARRANC DELS NOTARIS-PENYAGALERA (BESEIT)

Jaume García

11

EXCURSIONISME

CAP D'ANY DIFERENT

Miquel Àngel Ramos Pinto

12

ITINERARIS EXCURSIONISTES NÚM. 72

Manel Cortès - Joan Ramon Segura

14

ARTICLE

NOVA ZELANDA EN BICICLETA

Marc Gelly i Agustí Víctor

GEL. ELS ORÍGENS (II)

16

SEAM SECCIÓ D'ESCALADA I ALTA MUNTANYA

UNA ESCALADA AL CAVALL BERNAT

Joan Luque Sirera

EQUIP DE REDACCIÓ: Mercè Ciutat, Mercè Gàzquez, Dolors Llordés, Carmina Pardo, Carles Sàez, Núria Solé, Guillem Ullastre i Juli Vallory. DISSENY GRÀFIC: Josep Herrándiz. EDITA: Centre Excursionista de Lleida. REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C/ Comerç, 25. 25007 Lleida. Tel.: 973242329. Fax: 973234497. E-mail: cel@lleida.net. INTERNET: <http://www.lleida.net/clients/cel>. IMPRIMEIX: Arts Gràfiques Bobalà, SL. DIPÒSIT LEGAL: L-39-1958. Tirada 1.200 exemplars. Publicació no lucrativa. El CEL no es responsabilitza de les opinions dels autors. Es permet la reproducció però amb l'esment de l'autor i l'origen. Subscripció de 6 números 2.200 ptes. Preu del número 400 ptes. Imprès en paper de cel·lulosa blanquejada sense clor. FOTO DE PORTADA: Escalada esportiva. Arxiu Jordi Farrús. COL·LABOREN:

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS
Institució Pública de la Universitat de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

JA RETIRADES LES NEUS D'AQUEST HIVERN I RETORNADA la nova vida a la natura, gaudirem dels efectes de la present etapa estacional. Hem guardat a l'armari els estris per a la pràctica hivernal i estem disposats a aventurar-nos de nou en l'alta muntanya. Aquesta és ara més amable i preparada per acollir-nos amb les millors condicions i poder fer-la nostra, ja que la retirada del mantell nival allibera plenament tota la vitalitat que s'ha mantingut latent durant l'hivern.

I podrem escoltar i observar els ocells, les marmotes, els isards, els galls fers (si es deixen) i suportar resignadament l'extensa varietat d'insectes (a l'estiu tota cuca viu). I aquells més "afortunats" potser tindran algun o altre ensurt amb qualsevol dels nostres socis honorífics del CEL, ara ja lliures de la hibernació.

És clar que, potser aquest estiu podrà ser l'últim cop que això sigui possible al nostre país. Probablement serà així perquè sembla que ara ja s'han posat tots d'acord, a un costat i altre del Pirineu, per eradicar de les muntanyes una espècie animal rara i estranya que mai havia d'haver existit, i a la qual avui, també, se li ha de negar la vida aquí.

L'ós, al Pirineu, és històricament una bèstia maleïda que no dóna alternativa a cap altra vida. Que ho arrasa tot. Que ha desfet la població. Que ha barrat la possibilitat de qualsevol subsistència a la muntanya. Que, com el cavall d'Atila, l'herba no torna a créixer al seu pas. Miraculosament, l'ós va desaparèixer, i la gent, l'alegria, la prosperitat... i fins i tot la loteria van tornar al Pirineu. Tot, fins el seu retorn en aquests últims anys.

Què deu tenir el Pirineu que condueix l'ós a aquesta actitud tan devastadora? O millor encara, què tenen les altres muntanyes d'Europa que permeten a l'ós una conducta més senzilla i acceptada?

No ho sabem, però tothom pot sospitar o creure el que vulgui. El cas és que no suraran aquí. No recordem a la muntanya una unanimitat tan gran en l'avversió a l'ós en cap altra qüestió. Ni en el retard, ni en la manca d'escolarització, ni en la crisi econòmica, ni en el despoblament, ni en l'economia... ni en res.

A l'**Aresta** tenim ràbia pel destí de l'ós al Pirineu. Desafortunadament el CEL haurà de donar de baixa, en algun moment, alguns dels seus actuals socis honorífics.

Visqueu molts anys.

L'escalada en blanc i negre

Foto: Joan Solé

Santi Lafarga, Enric Valentí, Xavi Garreta i Javi Martínez, fent bivac a l'estació de Cellers.

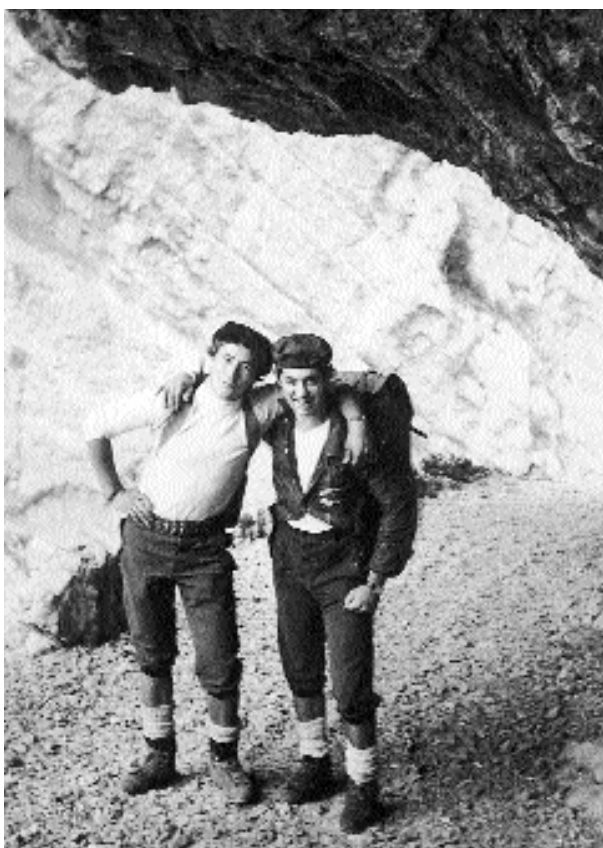
Desitjaria clarificar que el títol d'aquest article no té un altre objectiu que el de diferenciar èpoques. El que pretenc explicar-vos forma part d'una etapa de noves experiències en la nostra vida i que més tard es van convertir en una passió.

Era a principis dels anys seixanta quan vaig conèixer el Centre Excursionista de Lleida. Venia d'un moviment escolta, que juntament amb els uniformats excursionistes del Frente de Juventudes i amb alguna altra organització sociocultural de la ciutat, era on es practicava, entre altres activitats, el muntanyisme. M'apassionava l'escalada. Els havia vist en diverses ocasions progressar per la paret, i m'agradava observar la sincronització dels seus moviments. Tot això em va despertar l'interès de provar-ho. Em van informar que les poques persones que coneixien la tècnica de l'escalada estaven allí, al Centre. Immediatament m'hi vaig apuntar i així va començar la meva relació amb els quatre o cinc "monstres" del moment, i també amb la resta, un grupet petit que, com jo, seguíem les seves indicacions i els seus consells.

El Centre era, llavors, un local petit situat al carrer Noliús (darrere de l'església de Sant Joan) que només disposava d'una sala petita i d'un quartet fosc que a la vegada feia de secretaria i de magatzem de material, ja que allí s'hi guardaven gelosament les dues cordes de perlon que tenia l'entitat, un electró d'escales de fusta,

varies cordes de cànem, pitons i mosquetons de ferro i algun piolet, tot comprat a les subhastes de l'exèrcit. Realment el local era un "antre", però molt acollidor. L'ambient d'amor per la muntanya i per la natura que allí es respirava, marcava per sempre l'inici d'una fantàstica i entranyable etapa de les nostres vides.

Practicar l'escalada no era fàcil. Primer s'havia de convèncer la família, que en aquella època tenia molta manca d'informació. S'havia de canviar cançoners i guitarres per cordes i ferros als quincallers, sortir de nit amb el tren, sols i sense tenir gaire clar on anàvem. Tot això requeria molta capacitat de convicció per fer-ho comprendre als nostres pares. Més tard, la Federación Española de Montañismo va prohibir practicar l'escalada als menors de divuit anys. Va ser una època difícil, ja que aquella situació ens obligava a escalar d'amagat i sense el material adequat. La dificultat dels desplaçaments agreujava la situació. A excepció de les excursions organitzades en autocar pel Centre, el tren era l'únic mitjà per apropar-se a la muntanya. Les estacions eren els llocs de trobada de tots els excursionistes. Existien dues alternatives, la línia de la Pobla de Segur i la de Tarragona (la Riba). Si la sortida era per uns quants dies, s'havia de fer una combinació. Primer amb el tren, dormint per exemple a l'estació de la Pobla si escollíem aquest itinerari, i després en cotxe de línia, per la qual cosa era necessari

Xavi Garreta i Enric Valentí. Congost de Mont-rebei (1968).

planificar perfectament les connexions, si no es perdia fàcilment la meitat del temps en viatges i aproximacions. Organitzar una sortida d'escalada depenia de tot un pla setmanal que tenia el seu començament en la tertúlia dels dimecres, que se celebrava al desaparegut hotel Pal·las, on ens reuníem per escoltar els més grans, amb mitjans de transport propis, i que ens explicaven les seves activitats. Intercanviàvem informació i aprofitàvem per demanar el material pel dissabte a l'amic Salustiano Ros, l'encarregat, i que l'apuntava amb un ordre rigorós. El divendres passàvem pel Centre a recollir les cordes. Amb una mica de sort et tocava un perlon, i si no, un cànem, que moltes vegades modificava el projecte previst. No obstant això, sempre quedava l'alternativa d'unir-te a un altre grup més afortunat. Com que en aquells temps érem els més joves, ens havíem de moure durant la setmana, utilitzant tots els recursos que estiguessin al nostre abast per aconseguir cordes. A més a més, era imprescindible tenir un bon historial de comportament, retornar-les sempre el dilluns i en perfecte estat, ja que l'amic Ros ens les revisava d'una en una i pam a pam, ja que el material era escàs i molt car, i gairebé ningú no en tenia de propi. La resta de material era un altre tema. Els pitons i mosquetons eren adquirits preferentment a les subhastes de l'exèrcit, que malgrat que pesaven com un

Foto: Xavier Sirena

Josep M. Rosell fent ràpel a l'Encantat Petit.

mort, era el millor material disponible. Qui no se'n recorda dels mosquetons de pera, que era un miracle que corregués la corda en una tirada d'artificial?

No obstant això, l'artesania local predominava en funció de la via que s'estava obrint. Durant la setmana es fabricava el material adequat per a la propera tirada. Tacs de fusta, xapetes, filferros, cargols d'expansió i algun altre invent per a algun pas concret, o la instal·lació del ràpel, on els més enginyosos, gràcies a les seves ocupacions professionals i mitjans disponibles, causaven l'admiraació de la resta del grup. Com que les nostres possibilitats de desplaçament eren mínimes, la zona de Sant Llorenç de Montgai i Camarasa era la més visitada. Agafàvem el tren a dos quarts de vuit de la tarda del dissabte (ja que el matí era feiner), i mig d'amagat anàvem fins a l'estació. Un escalador no era una persona fàcilment reconeguda pel ciutadà: pantalons bavaresos foscos, mitjons de llana gruixuda i normalment vermells, botes de pell altes i rígides, una motxilla de tub, enorme i pesada, i una corda i un casc al damunt, en fi, tota una aparició per l'època, així que preferíem trobar-nos en algun punt concret i anar en grup. Arribàvem a Sant Llorenç i baixàvem pel camí que va al poble. Allà menjàvem l'entrepà, a la font que hi havia al davant de la pastisseria, quan encara

no era un bar. Solament venien vi, pa i algunes begudes, i després caminàvem per la carretera i pel camí vell de Camarasa. Dormíem al dispensari o bé en un mas en ruïnes que amorosament anomenàvem Vila Façana. Ja us podeu imaginar perquè li dèiem aquest nom. El lloc escollit estava en funció d'on pensàvem escalar el dia següent. Anàvem en grup i això augmentava la nostra relació. Entre rialles, bromes, i alguns invitats peculiars que en algunes ocasions ens acompanyaven, escurçàvem el monòton i repetitiu itinerari.

Al dia següent ens dividíem en cordades i efectuàvem la nostra escalada, i al migdia algunes vegades havíem de córrer cap a Sant Llorenç per no perdre el tren, abans però, per poc que haguéssim pogut, ens havíem begut uns vasets de moscatell com a colofó del dia, la qual cosa alegrava, de vegades massa, l'última pujada que separa el poble de l'estació.

En aquells temps els escaladors érem coneguts i fins i tot populars als llocs que habitualment visitàvem, ja que només nosaltres, algun pescador i la guàrdia civil deambulàvem per aquells paratges. Als habitants de Sant Llorenç, a la família Fillat de l'Hostal del Llac, que ens permetia dormir al garatge en cas de mal temps, als caps d'estació, que ens donaven qualsevol tipus de facilitats, ... els recordo amb molta estima. Així com també al matrimoni responsable de la vigilància de la presa de Camarasa que, encara que arribéssim a mitjanit, ens acoïen a casa seva com si fóssim de la família. Aquest relat és un exemple de com transcorria qualsevol cap de setmana a les diferents zones d'escalada que visitàvem, compaginant l'excursionisme i el turisme, i practicant la nostra activitat. Amb el pas del temps tot va anant canviant. La pastisseria de Sant Llorenç es va convertir en un bar, on a més a més ens preparaven menjars, el guarda de la presa es va jubilar i va tancar el menjador que regentava amb la seva dona, va desaparèixer el tren de fusta, van eliminar els caps d'estació i ens vam anant adaptant a aquests canvis. Recordo que amb el desaparegut amic Josep Mª Rosell "Rupi", que va ser el primer del nostre grup que va disposar de cotxe, vam fer la primera sortida a Montserrat. Abans, però, vam anar a Barcelona a comprar el primer mosquetó d'alumini, una maceta Cassin, el primer cinturó de seguretat, i també els ja oblidats frendo que ens van facilitar l'escalada artificial a doble corda.

Aquesta anècdota serveix com a referència de tot allò que va passar en els primers anys. Després vam canviar de

Foto: Josep Tomàs "Depo"

Pessebre de la SEAM (any 1969)

local social, i des de llavors cada secció va tenir el seu quartet de secretaria propi, la qual cosa va donar lloc a la constitució oficial de la SEAM. Vam dissenyar l'escut, que encara avui preval, vam aprovar els estatuts, vam fer cursets i un gran nombre de socis nous es van apuntar a la secció. El material va evolucionar i ja es trobava amb molta més facilitat. Els objectius, però, cada dia eren més alts. Els anys setanta van ser l'inici de molta activitat important. Es van efectuar grans ascensions i es van aconseguir les primeres escalades en parets agulla, que tantes vegades havíem dibuixat des de baix, i ens vam començar a oblidar del tren, que tan bones estones ens havia fet passar. Ja us podeu imaginar la quantitat d'anècdotes i records que m'han passat pel cap, alguns amb tristesa, en intentar explicar a través d'aquestes ratlles com eren aquells anys i les dificultats que hi havia per practicar l'escalada, encara que sempre es resolien amb entusiasme i bon humor, perquè, com ara, i com desitjo que sigui sempre, fèiem allò que més ens apassionava, que era escalar i gaudir de la muntanya. El fet d'estar condicionats als transports públics i a les excursions col·lectives, ens obligava a organitzar les sortides en grup, la qual cosa forjava una gran unió entre nosaltres, relació que ha prevalgut amb el temps i avui tinc l'immens plaer de continuar i l'honor de seguir gaudint de l'amistat d'aquells primers companys.

Enric Valentí

Tendències dels escaladors a partir dels anys 80

A mitjan anys vuitanta, a les nostres terres, hi ha un seguit d'escaladors que prenen una direcció diferent a l'hora de practicar aquest esport. Seguint la tendència de la resta de zones d'escalada importants del món, es comença a escalar parets més petites, d'un sol llarg de corda. La raó és clara: fins aleshores la majoria dels escaladors estaven interessats en vies de diversos llargs alguns dels quals oferien la màxima dificultat de tot l'itinerari. Conseqüentment, part dels escaladors tenen com a finalitat aquest llarg concret, que pot estar a qualsevol alçada de la via, per això sorgeix l'interès per fer més dificultat i menys metres. Així, agrupant vies d'un sol llarg en un sector, es pot fer en un dia una dificultat superior a l'acostumat i amb més comoditat, ja que no estem penjats de la paret, sinó que podem assegurar a peu pla i no hem de dur tants estris com en una via. Amb una corda d'11 mm i unes cintes exprés farem la via o les vies que més ens interessin. Això dona lloc a escoles d'escalada noves, que són en indrets que abans no havien tingut gaire interès o fins i tot cap, ja que es consideraven parets locals d'entrenament. De l'interès d'una dificultat més atlètica sorgeix la proliferació de rocòdroms. Aquests són sales d'entrenament que hi ha a les ciutats o als pobles, amb plafons, que segons com siguin de forts i la imaginació de l'artista, tenen trams desplomats, verticals, sostres i infinitat de preses artificials diferents, per poder triar tant la intensitat com la dificultat de l'entrenament. Als rocòdroms poden practicar plegats escaladors de molt diferent nivell en una mateixa sala i sense haver de pensar en la pluja, el vent i el fred, ja que és un espai tancat on la climatologia no ens influeix ni ens fa canviar de plans. En aquests rocòdroms s'inicia gent nova, gràcies a la seva accessibilitat; i aviat sorgeix un col·lectiu d'escaladors pels quals l'escalada té un altre significat, on la dificultat més pura i els passos tècnicament més difícils són el més important, i amb uns peus de gat i una bossa de magnesi farem. Això és molt diferent a l'escalada més clàssica en la qual la dificultat és un conjunt global de factors com l'aproximació a la paret, la via en si, l'espai físic on es porta a terme, les condicions meteorològiques, el descens i la facilitat o la dificultat de retirada.

L'experiència en roca natural d'aquests escaladors de rocòdrom és poca o nul·la. Lògicament hi ha altres escaladors que complementen les seves escalades en roca amb uns bons entrenaments al rocòdrom per poder fer més nivell a la paret. Agafat de la mà del fenomen del rocòdrom hi va el del *boulder* que a mitjan anys noranta apareix als ulls de tots els escaladors, encara que segur que alguns ja l'havien practicat. El *boulder* és l'escalada de blocs de pedra d'escassa alçada.

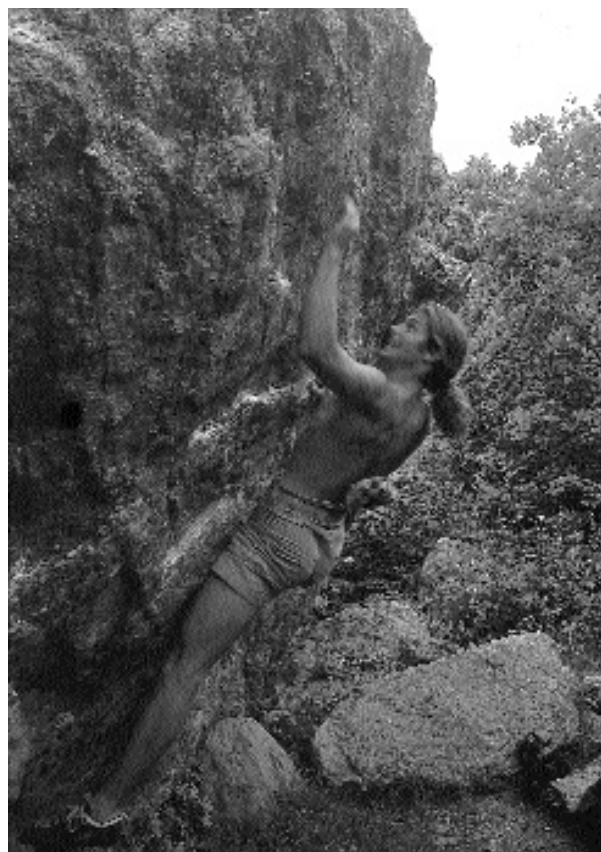

Foto: Jordi Farrús

Boulder.

Seguint la tendència anterior per la qual es passa d'escalar vies de més d'un llarg a vies d'un sol llarg, ara es passa d'escalar vies d'un llarg de corda, a escalar sense corda; tampoc no seran necessaris mosquetons ni boudrier. La tècnica i la força tenen el màxim protagonisme, ja que es concentra el grau o nivell d'una via en pocs passos.

Aquest tipus d'escalada cada dia té més adeptes i n'és una prova la quantitat de zones que a poc a poc es donen a conèixer. A la província de Lleida n'hi ha unes quantes, i possibilitats no en falten. Es podria dir que és un tipus d'escalada amb un gran futur. Veient aquestes tendències, cal dir que el món de l'escalada s'ha expandit molt i que abraça de l'escalada clàssica a l'escalada de blocs. Per tant, és un món molt ric, en el qual cada un tindrà la seva manera de practicar les seves escalades, però totes són divertides, boniques i interessants, i si els escaladors les sabem aprofitar, de ben segur que ens faran passar unes bones estones.

Jordi Farrús

El Roc del Bisbe

“... la més alta i esvelta de tota la muntanya.” És així com Manuel Cortès defineix l’agulla del Roc del Bisbe de Santa Linya, conquerida pels escaladors del CEL a principis dels anys seixanta i recuperada actualment per membres de la SEAM. L’hivern de l’any passat i amb l’objectiu de donar a conèixer i fer més accessible aquesta agulla, calcària, amagada en un dels estrets del pantà de Camarasa, s’inicià, amb el suport del Ramon Pach i del Josep Godoy, un projecte per reequipar la via normal i obrir un nou accés d’aproximació (amb ferrada inclosa) per tal de no transitar pels llargs túnels de la via del tren com s’havia fet fins ara. Es tracta, en definitiva, d’una curiosa ascensió per excursionistes-escaladors amb inquietud per conèixer racons poc freqüentats, i gaudir d’una jornada tranquil·la, només pertorbada, ocasionalment, pel soroll del tren en passar entre túnel i túnel.

Primera ascensió: 8-9-63 per M. Cortès, V. Luque, P. Duaigües i S. Sirera.

Recorregut i dificultat: 50 metres, V-Ale.

Horari: 45 minuts.

Material: 10 cintes exprés, casc i 2 estreps.

Equipament: parabolts de 10 mm.

Època: Tot l’any, però evitant els dies boirosos d’hivern.

Aproximació: A uns 25 km al nord de Balaguer, hi ha el poblet de Santa Linya, on s’agafa una pista d’uns 7 km fins a l’ermita de Sant Urbà. A partir d’aquí se segueix per un camí ample fins a trobar una bifurcació. Prendrem el de la dreta fins a arribar a una fita (també a la nostra dreta) que indica el corriol que porta a l’agulla. A mig camí s’ha de fer un ràpel de 25 m, que a la tornada pujarem per una instal·lació de cadenes i cables. Un cop al peu de la ferrada, anem per la via del tren en direcció sud, i sense ficarnos dins del túnel que tenim al davant, agafarem un altre sender que segueix pel vessant del pantà i que porta fins al coll del Bisbe, punt en què comença l’escalada. Tot plegat uns 40/45 minuts d’aproximació a peu.

Descens: Es fa ràpel per la mateixa via.

Guillem Ullastre

Activitats realitzades

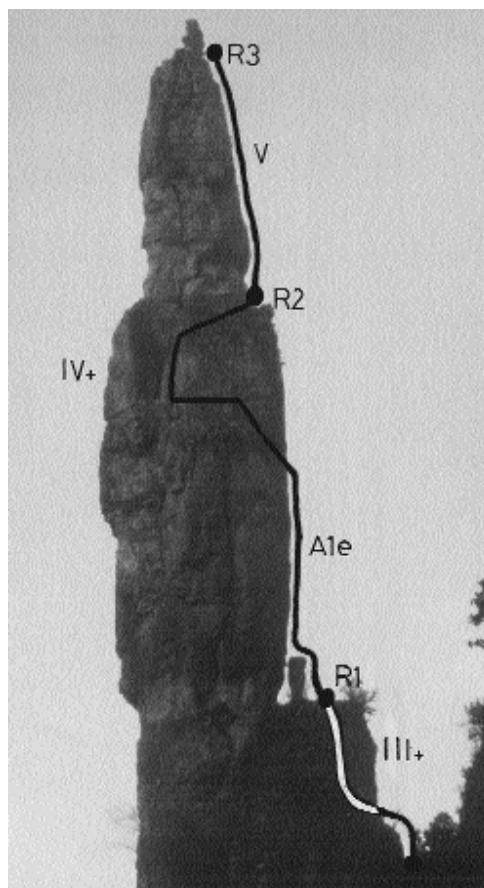
a) repeticions:

- Via NORMAL (50 m, V-Ale) al Roc del Bisbe de Santa Linya (Lleida) el 4-6-99 per Oriol Caminal i Joan Luque. Bonica via, agulla i aproximació.

- Via DIRECTA ANGLADA-GUILLAMON (500 m, V-A1) a la cara nord del Pollegó Superior del Pedraforca (Barcelona) el 9-7-99 per Guillem i Ferran Ullastre. Elegant i intuïtiva.
- Ascensió per la ruta normal (i variant directa) al HUAYNA POTOSÍ (6.088 m) de Bolívia el 6-8-99 per Manel Solís, totalment en solitari.

b) Vies noves:

- Via ESCORNACABRES (215 m, 6a-A3) a la paret dels Sostres del Mont-roig (Lleida). Primera ascensió el 15-16-20 i 21-5-99 per Víctor Sans i Jordi Marmolejo. Via de gran paret que segueix una línia molt natural. L’ambient està assegurat.
- Via SUPERCRAK (70 m, 6b) al serrat Que-No-Passa de Santa Linya (Lleida). Primera ascensió el 26-7-99 per David García, Guillem Ullastre i Jordi Marmolejo. La via segueix un fantàstic diedre molt marcat que divideix la paret per la meitat.

Malawi (petit país al sud-est de l'Àfrica)

Trekking al massís del Mulanje

Malawi és un país amb una extensió com la de Catalunya i el País Valencià junts, on una tercera part està ocupada per un immens llac anomenat llac de Malawi. El país limita al nord amb Tanzània, a l'oest amb Zàmbia i a l'est i sud amb Moçambic. És aquí al sud on es troba el massís de Mulanje amb el cim més alt del país, el Sapitwa Peak, de 3.001 metres d'altitud.

L'avió de la British ens deixa a la capital, Lilongue, i sense pensar-nos-ho dues vegades al cap de mitja hora ja estem pujant a un autobús de línia regular que ens treu d'una ciutat caòtica i sense massa encant, típica de l'Àfrica, i que en quatre hores ens deixa a l'entrada del parc nacional de Liwonde, on fem un safari remuntant el riu Shire, que agafa les aigües del llac de Malawi. Damunt d'una barca preparada per poder fer fotos a dojo ens passem pel riu captant imatges d'elefants, hipopòtams, ocells, micos i fins i tot del terrible cocodril. També del paisatge. Pel matí, després d'haver dormit en una tenda de campanya pel "mòdic" preu de 80\$ (13.000 ptes.) "ja se sap, és l'aventura", ens posem a la carretera (que és el mètode habitual per desplaçar-se) a esperar que passi un transport, que pot ser una furgoneta, una "picap", un camió, un autobús... carregat fins dalt de gent. Només hi faldem nosaltres amb les motxilles incorporades. Després d'haver fet un canvi de transport a Blantyre (Limbe) arribem al poble de Mulanje que està al peu del massís del mateix nom, envoltat per un paisatge encantador, amb les muntanyes al fons i enmig de plantacions de te. Pel matí pugem a una "picap" per anar al poble de Likabula, a 900 m d'altitud, que és d'on es comença a caminar per fer el trekking al Massís de Mulanje. Aquí no hi ha volta de full, no val fer-se el valent, això és l'Àfrica i, o agafes un guia, o et pots trobar en un ensurt perdent-te a la primera cantonada, ja que la vegetació tapa tot vestigi de camí.

A les 9 del matí el guia ens passa a buscar per la Mision que és on hem dormit i als 10 minuts de caminar ja pensem que no resistirem els 1.000 m de desnivell que hem

Foto: Magda Sales

Pujant cap al refugi Chambe Hut.

de fer en aquesta primera etapa, ja que la calor tan humida del bosc es fa insuportable i anguniosa. Per sort al pujar i sortir del bosc corre una mica d'aire. Als 1.800 m d'altitud, i donant a un coll, el paisatge desolat que es veu et deixa gelat: una immensa esplanada, on els arbres grans estan cremats per convertir-los en fusta, i arran de terra ja es poden veure sortir el nous per ser cremats quan siguin grans; això a l'Àfrica t'ho pots trobar sovint, conjuntament amb un terra empobrit per la tala d'arbres descontrolada. A aquesta alçada i per avui, sols ens queda una mitja hora per arribar a Chambe Hut, que és el

refugi on es dorm en aquesta primera etapa. Des d'aquí el paisatge és impressionant, veiem el pic que demà pujarem, el Chambe Peak (2.557 m), amb una tàpia que et fa pensar en les moltes vies d'escalada que hi deu haver... però al matí, quan ens hi atensem ens adonem que és impossible ni tan sols aixecar-te de terra, ja que està tota coberta d'una capa de líquens relliscosos. En dues hores estem dalt del cim, des d'on es poden veure les immenses valls i l'altiplà, però la boirina de calor no ens deixa veure la vista del llac que es veu en un dia clar. I a baixar, que encara ens queda tot un dia de caminar i suar. Passem pel peu del Sapitwa Peak (3.001 m), que ja havíem decidit de no pujar, ja que fa un dia tempestuós i no hi ha ganes de caminar tantes hores amb aquesta xafogor. Aquesta nit ens toca dormir al terra, ja que al refugi Leychnia Hud no hi ha ni matalassos, i les estores s'han quedat a Lleida. La nit promet; encara no ens hem adormit que els trons i les gotes d'aigua a la cara ja ens desperten, encara sort que demà tot és baixada fins a tornar a Likabula, el nostre punt de partida. A les 6 del matí ja estem en marxa; la baixada no resulta menys pesada, ja que la calor no et deixa gaudir del paisatge com voldries. A cada alçada descobrim nous arbres, flors i sorolls dels animals, això últim i la calor humida és el que fa més diferent aquests paratges del nostre estimat Pirineu a l'estiu.

A les 10 del matí ja estem al poble i tornem al camí per veure si passa algun transport que ens vulgui pujar "pagant" i no pas a un preu mòdic. En total 3 dies de tranquil·litat i de trescar pel massís de Mulanje, pujant al Chambe Peak (2.557 m).

Foto: Xavi Palau

Chambe Peak.

Coses a tenir en compte:

- 3 dies i 2 nits de trekking (es pot allargar més dies)
- 2.800 metres de desnivell en els tres dies
- època per anar-hi: tot l'any encara que de desembre a febrer et pots trobar amb les pluges
- és aconsellable llogar un guia (Likabula Forest Station)
- endur-se sac, no massa doble, però tenint en compte que a les nits refresca. L'estoreta pot ser d'utilitat
- no es troba menjar en cap etapa, però el pots cuinar al foc a terra si portes estris (millor comprar-lo a Blantyre)
- cal tenir en compte de portar iode al 2% per a l'aigua

Nosaltres vam anar-hi la segona setmana de novembre.

Per a més informació hi ha guia de Malawi, Zàmbia i Moçambic del Lonely Planet.

Xavier Palau i Magda Sales, novembre 1999

Amics de l'Aventura

Apunts i comunicacions

- Al nostre company i amic Jordi Marmolejo li ha estat atorgat el títol de GUIA D'ALTA MUNTANYA per la Federació Espanyola d'Esports de Muntanya i Escalada. Enhorabona, Jordi!, te'l mereixes!

- Donacions a la biblioteca:

Editorial Prames

- *Guía de turismo rural de Aragón*
- *BTT Senderismo y escalada por el valle del río Mesa*, de Agustín Tomico
- *BTT por el Tajo y otros ríos*, de Agustín Tomico
- *BTT por el Señorío de Molina (y los ríos Gallo, Mesa, Piedra, Cabrillas, Bullones, Arandilla y Ablanquejo)*, de Agustín Tomico
- *Los deportes de aventura*, de José Manuel Aspas
- *Pájaro de barro (historias, anécdotas y biología de los últimos quebrantahuesos españoles)*, de Samitier
- *30 excursiones circulares por el Alto Aragón*, de Santiago Agón y Juan Cruz Barranco
- *Iglesia de San Andrés de Nasarre*, de J. L. Acín Fanlo y Alfonso Torres Almerge
- *Conjunto monumental de San Emeterio y San Celedonio de Samitier*, de J. L. Acín Fanlo y Alfonso Torres Almerge
- *Ermita de Santa Waldesca de Samitier*, de J. L. Acín Fanlo y A. Lorenzo Burillo
- *En el delirio de mis sueños*, de Ricardo Berdier

Jordi Gàzquez

- *Waterfall ice. Climbs in the Canadian Rockies*, de Joe Josephson

Editorial Oikos-tau

- *Cent ascensions a peu pel Pirineu de Núria i altes valls de Ter i Carança*, de Pako Sànchez i Neus Doménech
- *Pallars Sobirà. Ascensions d'alta muntanya*, de Carles Gel
- *Pallars Sobirà. Ascensiones de alta montaña*, de Carles Gel

Altres donacions:

- *De les muntanyes de Prades a l'Ebre (30 itineraris BTT)*, de Josep Insa Montava, Ed. Cossetània (Col·lecció Azimut)
- *El descens d'engorjats a Catalunya (25 itineraris)*, de J. M. Concernau, Agustí Civit i Xavier Boltà
- *De Mollerussa a Santiago. Crònica d'un peregrinatge sobre roda*, de Jordi Vidal i Tubar (Ara Lleida)
- *15 rutes a peu, Saldes*, Ajuntament de Saldes. Departament de Medi Ambient, Generalitat de Catalunya

Mercès per pensar en la nostra biblioteca!

Tot just abans d'entrar la revista a la impremta, ens hem assabentat que el nostre company i amic Juanjo Garra ha fet el cim de l'Everest a les 6 h del dia 22 de maig. En la propera revista ampliarem la informació. De moment, moltes felicitats al Juanjo.

**Mobles
l'Ebenista**

**Mobiliari i complements per a la llar.
Projectes d'interiorisme.
Moblem pisos, cases, xalets...
Mobles a mida, dissenys propis.**

Sant Antoni, 1 · Tel. 973 73 00 61 · 25124 Rosselló (Lleida)

Barranc dels Notaris - Penyalgalera (Beseit)

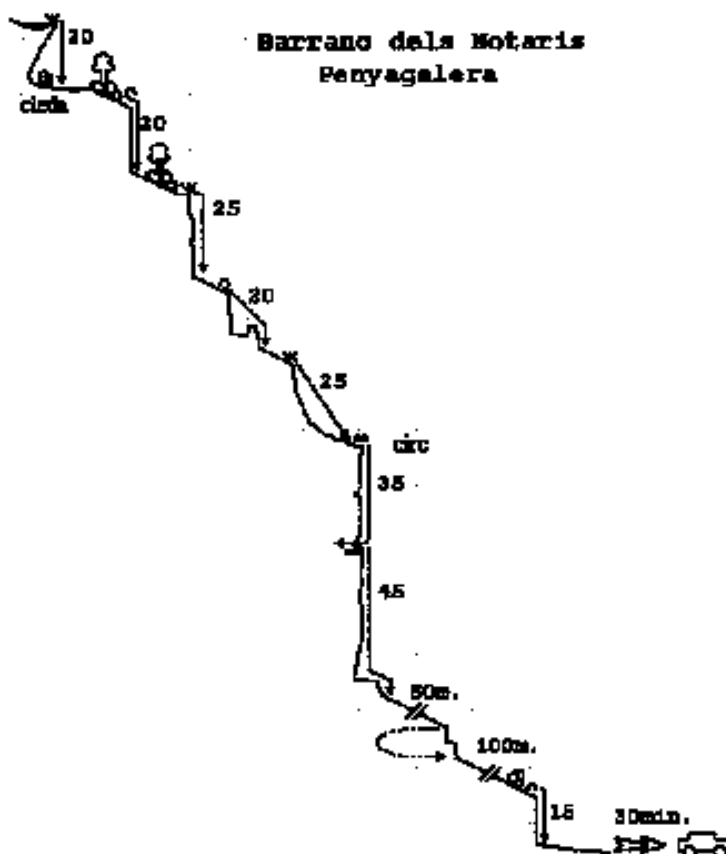
La Penyalgalera és una mola de conglomerat que s'alça altiva al NO del massís del Port. El seu altiplà superior és prou gran com per donar lloc a barrancs prou interessants, especialment el que rep el mateix nom. Però és el dels Notaris l'objecte d'aquestes línies, ja que va ser coincidint amb una gairebé col·lectiva sortida del Centre quan em va venir al cap la idea d'una combinada "triple e" (esforçada, estètica i esportiva). Per arribar-hi, sortirem d'Arnes prenent la pista asfaltada que mena al coll de la Creu, on esdevé de terra tot baixant cap al riu Algars que creuarem a gual, després de deixar a l'esquerra la pista que du al toll de Vidre i mas de Pau. El camí, que porta a Beseit d'on també podríem venir, s'enfila fins a l'ample coll d'en Selma, ple de camps de conreu. Al pla, un parell de pistes a l'esquerra ens permetran aparcar el vehicle. Penyalgalera i el barranc dels Notaris ens omplen l'esguard. La pujada a la mola no és gens evident. Al lluny, l'estretor del barranc ens servirà de guia: tot seguint una filera de pins al mig dels conreus, hi arribarem. Una espina rocallosa amb un rètol "reserva de caça" ens mostra el sender que pel vessant dret ressegueix a certa alçada el tàlveg. Un centenar de metres més enllà de superar una petita cascada amb marmita penjada inclosa, conflueix un afluent sec i boscos; a la nostra dreta, enfilant-se i reculant, continua el camí ara ben esporgat. Al segon contrafort, deixarem el camí, per tirar al recte i amunt pel seu llom; amb algunes grimpades arribarem a una groguenca zona abalmada. Anant a llevant farem cap a una canal boscosa, per ella o grimpant per l'immediat rocós vessant assolirem l'altiplà. Al poc trobarem un corriol fitat en groc que, cap a l'esquerra, ens durà al vèrtex de Penyalgalera.

Una magnífica panoràmica apaivagarà el nostre esbufegar. Després de revoltar la capçalera del barranc, arribarem a la Punta del Carrascal, on la verticalitat dels espadats es fa corprenedora: la Terra Alta i el Matarranya als nostres peus. Embadalits per les vistes, anem per feina: retrocedim una mica i cap al barranc! El primer ràpel és immediat. Malgrat no estar gens engorjat, ja que l'erosió s'ha estructurat en una successió de circs corresponents als diferents estrats, l'ambient és força agradable i impressionant. D'aigua, la justa per una glopada, sorgint

de les discontinuïtats sedimentàries. Material de descens amb bagues d'ancoratge i dues cordes de 50 m, abillament no específic. Equipaments de primera instal·lació: naturals excepte al gran circ, amb dos spits en capçalera i cornisa intermèdia. Cal parar compte en aquest circ, car si no es porten cordes de 80, s'ha de fer la reinstal·lació en la segona cornisa que es troba fent ràpel, a una trentena de metres del balcó superior i on farem una diagonal o pèndol per arribar-hi. Això requereix certa tècnica i dificulta molt la recuperació de la corda per l'angle i el fregament, de tal manera que és millor baixar en simple. La cornisa dóna cabuda a tres persones, si som més serà de menester una tercera corda de 50.

Acabat el descens, el propi barranc ens du al camí ja conegut i a una bona surgència on refrescar els nostres ganyots ressecats per les emocions d'una jornada molt completa.

Jaume García

Cap d'any diferent

Foto: Miquel Àngel Ramos

Cim de l'Aneto, el dia de Cap d'Any.

L'any 2000, una data diferent, sembla fins i tot important, i, per què no? una entrada diferent a totes, concretament a la muntanya, i exactament al sostre dels Pirineus. Una proposta poc habitual per aquestes dates i una bona aventura. Dit i fet. Durant els mesos anteriors, l'itinerari i el reclutament de voluntaris va anar seguint els seus passos. Finalment vaig convèncer un parell de companys de la universitat i la via d'atac al cim seria per Coronas, ascendent pel corredor Estassén (uns 250 m, amb una inclinació mitjana d'uns 45°, l'últim tram una aresta fàcil però molt aèria) i passar la nit al cim, menjant el raïm a dalt ...

Així, el dia 30, els tres marxàvem vers Benasc amb els ànims molt alts i amb ganes de gaudir de la muntanya, i concretament d'una nova hivernal. Pels volts del migdia ja érem a la capital de la vall, on ens vam informar del temps i de les condicions de la neu. Després d'una llarga pujada per la pista de Vallhiverna, menjar una mica al refugi de Pescadors (on ens vam trobar un parell de palencians amb la mateixa idea que nosaltres) i continuar a poc a poc el camí, a les cinc de la tarda ens trobàvem a la cabana del primer llac, disposats a passar la nit i reposar forces pel gran dia de demà.

Una nit freda però tranquil·la donà pas a un matí una mica incert, ja que a l'aixecar-nos, quan encara era fosc, una fina

neu ens va donar el bon dia. Passades gairebé dues hores de preparatius, quan el dia anava prenent tonalitat, ens disposàvem a pujar al gegant dels Pirineus per l'atractiva via. La traça durant tot el dia va ser inexistent, i la fondària de la neu, segons els llocs era molt variable. La neu i la boira ens envoltava contínuament i el fred era intens, en cap moment vam superar els zero graus positius. Un cop al peu de la canal i malgrat que les condicions eren pèssimes, vam decidir emprendre la vertical pujada, això sí, amb una neu en òptimes condicions. En el rellotge passaven pocs minuts del migdia... La pujada va ser dura, però gratificant, i malgrat que les motxilles pesaven una mica, la il·lusió i les ganes ens donaven forces. Un cop a la cresta i aguantant unes temperatures i condicions atmosfèriques molt dures, decidírem continuar, ja que aparentment no presentava massa problemes. Un cop encordats, atacàrem l'últim tram per assolir el cim. Mentrestant, al fons de la vall i a les terres de la plana, un sol magnífic feia preveure una revetlla de Cap d'Any magnífica...

La cresta es presentà més complicada del que pensàvem, i vam tardar gairebé dues hores per fer els quasi seixanta metres de desnivell que ens separaven del nostre objectiu. Després de quatre llargs en mixt i un ràpel, pels volts de les cinc de la tarda aconseguíem fer cim. Malgrat el fred, el vent i el cansament, l'alegria als nostres rostres tapats era inexplicable. Va ser una estada curta però gratificant...

Una esquerda entre els núvols deixà passar una ratxa de sol que ens il·luminà, com si es volgués acomiadar del dia i de l'any, així, els meus pensaments davallaren fins al nivell del mar, a molts quilòmetres enllà, però un cop de vent em tornà a la dura realitat... el Pas de Mahoma! El que a l'estiu és un senzill pas que no porta cap complicació, ara el vent, el gel i les motxilles el feien veritablement perillós. Creuar-lo ens va costar aproximadament una hora, i el dia ja havia perdut tota la força i calia actuar serenament, però ràpidament. El que es presentava com a una agradable excursió, estava prenent aspectes una mica dramàtics. Baixàrem amb els frontals encesos fins al coll de Coronas, on veient les complicacions per baixar a la vall, optàrem per passar la nit allà mateix. Gràcies a la pala que portàvem, aconseguírem fer un forat on, lluitant amb el vent gelat, vam fer un petit sostre amb un plàstic i unes piquetes. Després de molt patir per ficar-nos dintre del sac i intentar acomodar-nos en aquell estret habitacle, decidírem passar la nit el millor que vam poder.

No vam saber quan vam canviar d'any, ni vam menjar raïm, però després d'una relativament tranquil·la nit, el

nou any ens donà la benvinguda. Encara freds per les condicions, davallàrem cap a Coronas fent un ràpel que la nit abans semblava difícil, però que ara era bufar i fer ampolles. Davallàrem tota la vall enfonsant-nos fins a la cintura i vam arribar al llac superior, on paràrem a esmorzar. El dia pintava prou bé i el lloc era magnífic. De mica en mica anàrem perdent alçada fins que tornàrem a passar per la cabana de pescadors i des d'allà tota la pista fins al cotxe. Tot i el cansament, i encara amb cares de fred, arribàrem a Benasc pels volts de les cinc de la tarda, on celebràrem la victòria amb un bon sopar, i entre riure i riure passàrem les hores...

Cap d'any diferent? atípic? per a gent boja? no ho sé, però només puc dir que una cosa és anormal quan surt del normal, i què és el normal?, això depèn de la persona i dels costums de la gent. La veritat és que va ser una experiència molt enriquidora, tant personalment com alpinísticament parlant.

Miquel Àngel Ramos Pinto

Itineraris excursionistes (núm. 72). El Montpedrós, la Cogulla i la serra de Banyader (Massís del Boumort)

Aquest recorregut correspon més o menys al de la sortida col·lectiva del 21 de novembre de 1999, dia memorable, de fred viu i sol enlluernador, i d'uns paisatges magnífics, presidits per un Pirineu tot blanc de neu, neu que també cobria el proper Cap de Boumort. Els esplèndids panorames, juntament amb la novetat d'uns racons inèdits, són el principal atractiu d'aquest itinerari, que té el seu origen i final al poblet d'Hortoneda. El gran massís del Boumort, no gaire freqüentat pels excursionistes, prou que es mereix ser més conegut. Aquest itinerari pot ser una bona introducció.

Hortoneda (1.000 m aprox.), a 13 km de la Pobla de Segur per una estreta i sinuosa carretera. Ocupa un replanet al vessant de la muntanya. Darrerament s'hi han refet

algunes cases que estaven mig enrunades. Cal sortir d'Hortoneda per la pista que, continuant la carretera de vinguda, porta a la Coma d'Orient i al coll de Prat Muntaner. Aquesta pista comença pujant i després és plana. 12 min. Ampli revolt i creuament del torrent o Llau de Segan. Es deixa la pista per seguir a mà dreta un mal definit camí que s'enfila pel vessant dret hidrogràfic del torrent (fita de pedres al començament). Poc després, el camí esdevé més visible, i puja més suaument, suportat per marges de pedra, endinsant-se al vessant d'una torrentera afluent del barranc principal. 22 min. Es travessa la dita torrentera, pujant per l'altre vessant. A poc a poc s'arriba a les envistes de la carena (balcó sobre la Llau de Segan), travessant sovint espessoralls de bosc esclarissat, amb boixos i petites alzines. Es passa a frec

d'una petita pleta, que queda a mà esquerra, i s'arriba a les primeres feixes, fa anys abandonades. 1 h 02 min. Borda de Manyanc, enderrocada. Se segueix cap a les properes bordes de Segan on hi havia una font, actualment perduda. Des d'aquí, es flanqueja en direcció nord per les feixes ermes. 1 h 30 min. Borda del Jaume, encara dempeus, sota de la immediata carena. Encara amunt, cap al nord. 1 h 37 min. Ermita de Sant Cristòfol (1.547 m), rústega i humil, al llom de la muntanya, en un collet. La carena segueix cap al NW, en suau pujada. 1 h 47 min. Mont Pedrós (1.613 m), cim destacat a l'extrem de la carena provinent de Sant Cristòfol. El vessant ponentí, suau i vestit de matolls, contrasta amb el llevanti, que presenta uns respectables estimballs que dominen el selvàtic barranc de Perauba, al fons del qual s'alça la cilíndrica Torre dels Moros, encara ferma. Extens panorama amb el Pirineu i, més a prop, les serres de Lleràs i de Peracalç, l'impressionant fondal dels Collegats, i els vermellorsos cingles de Solduga. A llevant s'enfilen els llocs vestits de bosc que culminen al Cap de Boumort, i a migjorn l'horitzó, és amagat per la trencada cresta de la serra de Carreu i, més lluny, el Montsec. Més a prop, els suaus vessants del Serrat Gros i la Cogulla, formen el vessant oposat del torrent o Llau de Segan. Cal retrocedir cap a l'ermita de Sant Cristòfol i flanquejar després en direcció S per les abandonades feixes, que el bosc està reconquerint. Es passa per la borda d'Arrullat i, sense perdre alçària, cal flanquejar pel mig del bosc, travessant un petit torrent i conservant l'orientació cap al sud pel llom del serrat de Boixegueres. 2 h 32 min. Era del Comú (1.507 m) àmplia collada on el llarg esquenall format per la Cogulla, la Roca Roja, la Rocalta i els cingles de Pessonada, s'ajunta al sector principal de la muntanya. Hi arriba una pista carenada procedent de llevant, que cal seguir pujant suaument. Es passa a prop de la Cogulla, cim poc marcat que queda a la dreta, entre el bosc. A l'esquerra, el pendís acaba a l'estimball de la Roca Roja, que domina la vall de Carreu. Més enllà, la pista baixa cap a una altra àmplia collada. En tot moment, la panoràmica des d'aquí, és espectacular. 3 h 00 min. Collada (1.480 m), des de la qual es té una bona visió de la profunda vall del riu de Carreu, on s'amaga el llogarret d'Herba-savina, i de la qual ens separen els grans cingles esglaonats que formen el flanc nord d'aquest sector de la muntanya. Una grossa fita assenyala

Torre de Perauba.

Catalunya Romànica, vol. XV.

l'inici del baixadaor cap a la profunda vall. La pista torna a pujar cap a la Rocalta, que queda propera, a mà esquerra, i gaudeix d'una bona panoràmica sobre la Conca de Tremp. 3 h 21 min. S'abandona la pista quan comença a baixar, i s'entra al bosc a mà dreta. S'ha de seguir un ample però mig esborrat camí, que aviat gira a mà dreta per travessar la Llau dels Tolls. Poc després es travessa una nova barrancada i s'assoleix el llom de la Serra de Banyader que, malgrat el seu nom, no és altra cosa que una ampla i desembarassada carena, recorreguda per un camí ample i pedregós, que cal seguir avall, en direcció N. Les cases d'Hortoneda es veuen properes, mentre a ponent s'alça la impressionant silueta montseratina del Roc de Santa. 4 h 09 min. Collet (1.183) al N del serrat dels Fossols. El camí, sovint malmès i abarrencat, baixa pel vessant W d'aquest serrat. S'arriba a la pista d'Hortoneda a la Coma d'Orient, per la qual havíem començat el recorregut. Seguir-la cap a l'esquerra. 4 h 28 min. Hortoneda.

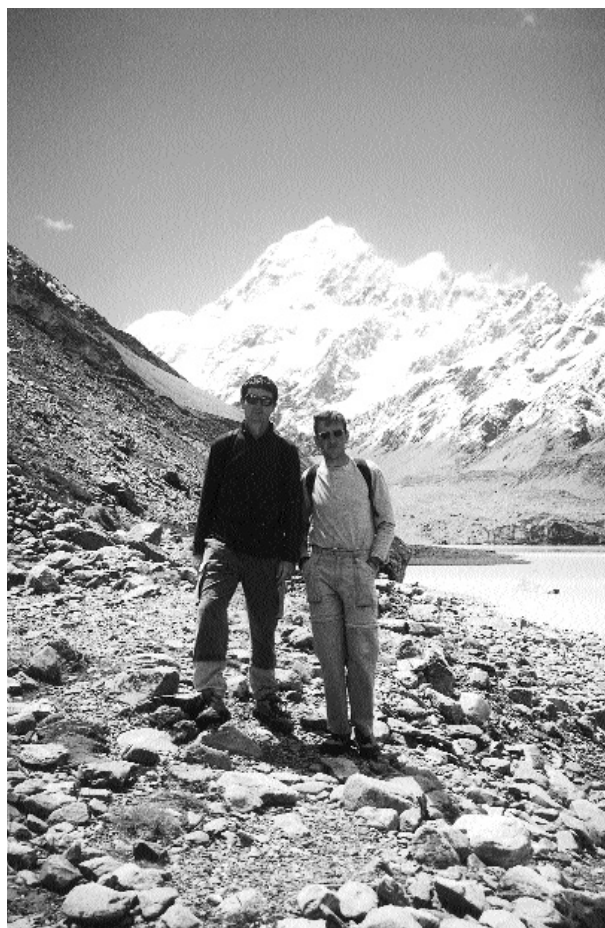
Manuel Cortès - Joan Ramon Segura

Nova Zelanda en bicicleta

No fou fàcil arribar-hi, carregats amb les bicicletes. Vint-i-set hores de viatge, en tres avions diferents: Barcelona-Londres, Londres-Seül, Seül-Auckland. Quan vam veure les dues capses vam respirar tranquils, aquestes havien estat el refugi, durant un dia i mig, de les nostres bicis. Preparar el passaport per la duana, revisió exhaustiva de les caixes (no fos que introduíssim vegetals o animals prohibits), i altres maldecaps rutinaris de l'arribada a un nou país foren els que ens donaren la benvinguda.

Durant el muntatge de les bicis a l'aeroport vam ser testimonis de la canviant meteorologia característica de Nova Zelanda al desembre; en qüestió d'una hora va ploure, va sortir el sol varies vegades amb una intensitat poc comuna en les nostres terres catalanes. El nostre objectiu: Christchurch. Els mil quilòmetres per carretera es convertiren al final en uns 1.240, una guia per a cicloturistes que per casualitat vam trobar en una llibreria a Auckland ens va servir de molta ajuda, juntament amb els bons consells dels agradables neozelandesos. Però les guies i les recomanacions no ho eren tot. El cicloturisme no en sap de guies ni mesures raonables. Així, per exemple, no podreu llegir en cap guia la relació viscuda amb l'entranyable Bill, jubilat canadenc, que feia ja cinc mesos que rodava per Nova Zelanda, amb qui vam coincidir a l'alberg juvenil de Te Aroha. El relaxant bany a la piscina de les aigües sulfuroses, després de 120 quilòmetres en bici, a Rotorua. El viatge en iot amb el Kent pel llac que té més truites del món, el Taupo. En la visita sorpresa a una misteriosa cova on habitaven les mòmies de dos regnats maoris. Aquell passeig en moto de quatre rodes acompanyant, al vespre, el pastor a recollir el ramat de 7.000 ovelles escampades per la immensa extensió de planúries, etc. També, però, contrasta el plaer de què gaudeixes durant el viatge en bici amb les inclemències climàtiques, que pateixes amb tota la seva cruesa. Recordo aquella hipotèrmia i tremolor que m'acompanyà durant hores després dels 90 km entre Rotorua i Taupo sota la pluja, en què no es va salvar de la remullada ni el passaport. O aquell infernal dia entre Blenheim i Ure River on el vent ens va exhaurir tota l'energia i les ganes de viatjar en bici. En fi, calor, fred, sol, pluja... tot hi és present en un tomb per Nova Zelanda.

No ens oblidem de les tres "grans" ciutats de Nova Zelanda: Auckland, Wellington i Christchurch. Auckland, la ciutat de les veles, una de cada 8 famílies tenen iot. Plena de parcs

Marc i Agustí amb el Mont Cook al darrere.

plens de nens i nenes jugant a l'esport nacional neozelandès: el criquet (una espècie de beisbol). Wel·lington, la capital administrativa i política, la més cosmopolita i amb el clima més poc benigne de Nova Zelanda. Per la mala sort de trobar-se immersa en l'estret de Cook on no para de bufar aire humit durant tot l'any. I la darrera, Christchurch, el nom de la qual ens distrau del seu veritable esperit: bohèmia, informal, càlida i turística. És la capital de la muntanyosa illa del sud. Escala obligada per qui es dirigeix a l'Antàrtida.

L'última setmana, una vegada assolit amb èxit el repte d'arribar a Christchurch en bici, ens vam dedicar a fer un turisme més eclèctic: viatge amb autocar als Alps neozelandesos, caminar sobre la glacera Tasman i Mont Cook (3.740 m, el més alt de l'illa)... Tot i rodar sense descans durant un mes per aquelles terres, ens en vam anar amb la sensació d'haver conegut solament una ínfima part del que ens oferia aquesta zona de la terra tan deshabitada, però tan summament interessant per a nosaltres.

Marc Gelly i Agustí Víctor

Grup espeleològic lleidatà: els orígens (II)

Les aranyes

Enric: Recordo una anècdota molt curiosa... en un avenc a Matadepera, una Setmana Santa de les nostres.

Pilar: Quan et vas quedar encallat?

Enric: No, aquesta, quan em vaig quedar encallat, és seriosa... Em refereixo a una altra.

Àngel: Ah! la del Cavall Bernat...

Enric: Exacte! Estàvem baixant aquest avenc... eren trenta metres, no res. Ja ho havíem trobat a la ressenya, perquè anàvem a Barcelona i buscàvem els avencs que havien catalogat...

Núria: Quants éreu?

Enric: Érem un quants... els típics, el Lluís, el Tomàs... també el Garreta... Bé, sis o set... Vam baixar aquest avenc, i a baix pràcticament no s'hi cabia. Un es ficava aquí, l'altre allà..., perquè era estret. Un cop estàvem tots a baix va començar a pujar l'últim que havia baixat, lògicament, i va dir: "he vist una aranya, i maca!, d'aquelles peludes, grosses, així (escenificava el tamany amb les mans), amb unes potes!" —"Ah sí?, jo també n'he vist una altra". I amb l'escalfor dels carburs, va començar a posar-se tota la paret negra. I pels electrons, tot eren potes i aranyes que anaven pujant. Era un niu d'aranyes! I mira, l'electró ho va aguantar tot, perquè si allò peta, ens quedem a baix amb les aranyes. I la impressió bona de sortir a fora... A mesura que anàvem sortint véiem els companys despullats, perquè s'havien tret tota la roba... tots a fora, traient-nos roba i escarriant-la...

Montse: A la ressenya hi havia de ficar: "Niu d'aranyes..."

Enric: Sí, però no ho ficava. Anàvem també amb el carbur La Lechereta. I quan se'ns acabava l'aigua, sabeu què hi ficàvem?

Pilar: Pixats!, ens hi pixàvem...

Enric: Fèiem un pipí i allò semblava un calderet, amb una oloreta que no t'ho pots ni imaginar...

Josep Lluís: Ara són de pressió, i quan l'aboques de cap per avall, l'aigua no cau.

Pilar: Sí, però nosaltres els de pressió no els vam arribar a conèixer...

La cova del Gel

Juli: Explica'ns això dels campaments de Pasqua!

Núria: Això encara es fa ara, la Setmana Santa espeleològica...

Enric: Però no era campament. Per Setmana Santa sortíem i anàvem d'un lloc a un altre a fer espeleo... amb motxilla i 40 quilos a l'esquena...

Montse: Amb tendes, se suposa...

Enric: No, no, amb tendes no. Només ens hauria faltat això... Mira, tu, amb el que pesava tot, una tenda era per morir-se... Buscàvem balmes. Potser començàvem a portar els sacs de platja.

Núria: Quantes Setmanes Santes vàreu fer?

Enric: Moltes. Tota la vida, mira... Pensa que nosaltres només ens quedàvem a casa per Nadal, i tots els caps de setmana, fins i tot per Cap d'Any, anàvem a la muntanya a fer espeleo.

Pilar: Primer, només espeleo.

Enric: Això mateix. Després vam passar a l'escalada, i això ja és diferent... Però els nostres inicis van ser de forats, de fosc, de fer primeres..., la cova del Gel la vam trobar nosaltres!

Pilar: No, la del Gel, no.

Enric: I tant que la vam trobar nosaltres! Vull dir que de la província de Lleida, vam ser els primers. Vam estar buscant-la dos o tres anys, quasi cada cap de setmana.

Pilar: Home, tant potser no.

Enric: Cada diumenge potser no, però vam buscar-la molt temps. I la vam trobar amb neu fins al genoll...

Pilar: Un any que havia nevat molt.

Enric: La va trobar el Charles. Recordo que ens deia: —Ja l'he trobada, veniu! I dèiem: "Au, vinga, home!" Va haver de pujar a buscar-nos. I encara que havíem de marxar perquè fèiem tard (era mitja tarda), tots vam entrar a la cova. L'horari va deixar d'existir i se'ns va fer de nit, allí. Però l'havíem trobada! Aquella boca enorme... oh!... I tinc les fotos de la cova amb vosaltres. El Charles anava amb un plàstic al cul i gairebé cau a la boca..., però va tenir tota la sort del món...

Una escalada al Cavall Bernat

Cada dia, quan em llevo, des de la meua habitació de Manresa veig la silueta de la serralada escarpada retallada en el cel. Fins aquí tot normal. Estic parlant de Montserrat, amb les seves cares nord i les seves agulles, de les quals n'hi ha una que destaca pel seu aïllament i la seva majestuositat. Em refereixo al Cavall Bernat. Sempre l'hi he sentit dir al pare que va ser una de les ascensions que recorda haver fet més amb la mare. Ella estava enamorada d'aquest monòlit. Dos anys veient la mateixa agulla cada dia de la setmana. No podia ser? L'havia d'escalar !!! Li vaig comentar al Xavi, un company empordanès, afincat també durant el curs a Manresa. Vam informar-nos de com anar-hi i què escalar, i ens vam decidir per la Boix-Costa-Balaguer o també coneguda com a Normal. Va tocar matinar (i en un dia de boira a Manresa, això és dur, eh?) perquè ens donés temps suficient. A correuita vam arribar a Montserrat i després de deixar el cotxe al monestir, vam començar l'aproximació. Havent pujat mitja hora d'escalas i havent caminat mitja hora més, vam arribar al peu de la impressionant agulla. Realment et fiques al peu i tens la impressió de convertir-te en un ser diminut, totalment indefens, sota d'una pedra tan gegantina. Vam començar l'ascensió amb un flanqueig fins a sota del gran diedre, assegurats amb un espit precari. El llarg del diedre és el més elegant de la via, ja que la part superior despoma, però hi ha un gran assortiment de preses, acaba amb una reunió sobre de la berruga. Aquest llarg és equipat amb unes estaques de ferro clavades al fons del diedre alternades amb algun espit.

L'últim llarg comença amb un mur molt vertical però amb bones preses i ja tomba fins arribar al peu de la Moreneta que hi ha instal·lada al cim. En aquest llarg no

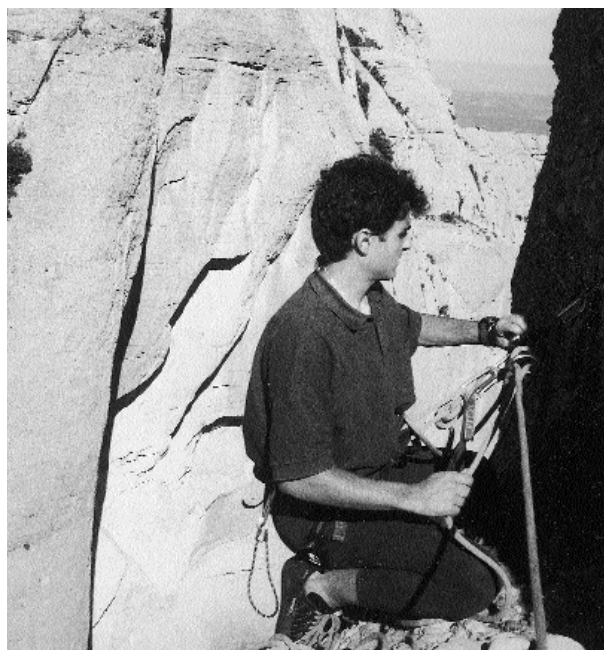

Foto: Joan Luque

Xavi a la 2a reunió. Al fons, la Paret dels Diables.

trobem cap punt d'assegurança. L'ambient que es respira des del cim és impressionant. Els sostres de la Paret dels Diables són realment espectaculars. Amb un parell de ràpels vam baixar fins al peu de la via, i a tornar a caminar 1 hora fins arribar al cotxe. Al sortir del monestir ens van fer pagar (no van servir les excuses que érem uns pobres escaladors...) i vam començar el vertiginós retorn per arribar a Manresa abans de les 4h. Hora d'entrar a classe. Després d'haver escalat aquesta agulla entenc perquè la mare n'estava tan enamorada. Quin gust que tenia... Us convido a comprovar-ho.

Joan Luque i Sirera, Manresa octubre de 1999

Banc Sabadell

